ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΤΣΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Χρήστου Λαδᾶ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 3230.221–23 & 3237.283–86

ΑΘΗΝΑ, ΕΤΟΣ 29ο, ΑΡ. 8702 ● ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΕΣ 3

ΤΑ ΝΕΑ

16 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

Δεκάδες τραυματίες

Συλλήγεις

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΟΥΣ

Στήν σκηνοθετημένη διαδικασία τῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων, πού ἀποβλέπουν στήν ἐγκαθίδρυση μιᾶς «δοτῆς ἄνωθεν» δημοκρατίας, ἔδωσε τήν ἀπάντησή του ὁ ἴδιος ὁ λαός, κατά τό τρισάγιο πού ἔγινε χθές τό μεσημέρι στόν τάφο τοῦ ἀειμνήστου ἀρχηγοῦ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου Γεωργίου Παπανδρέου στό Α΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν. Ἡ ἀπάντηση αὐτή, μέσα ἀπό μιά σειρά αἱματηρῶν, δυστυχῶς, συγκρούσεων μέ τά ὄργανα τῆς τάξεως, ἦταν: Ἀνυποχώρητος ἀγώνας γιά μιάν ἀνόθευτη καί ἀφαλκίδευτη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία.

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ «ΒΗΜΑΤΟΣ»

Ποιός θά κυβερνά;

ΠΑΝΤΩΣ, ΟΧΙ Ο ΛΑΟΣ

ΑΝ ΓΙΝΟΥΝ «ΤΕΤΟΙΕΣ» ΕΚΛΟΓΕΣ

Στό χθεσινό «ΒΗΜΑ» δημοσιεύθηκε τό ἀκόλουθο ἄρθρο:

Εἶναι ἀδύνατο νά ἐκφρασθῆ ἡ ἀληθινή βούληση τοῦ λαοῦ κάτω ἀπό τόν ὑφιστάμενο καί καλά ἐγκατεστημένο μηχανισμό ἐξαναγκασμοῦ. Ἀλλά καί ἀδύνατο, τυχόν ἐκφραζόμενη, νά μεταβάλη τό σιδερένιο συνταγματικό πλαίσιο τῆς προσωποποιουμένης ἐξουσίας. Μιά στόχος πρωταρχικός καί κοινός ὅλου τοῦ λαοῦ, εἶναι ἡ ἀπαλλαγή ἀπό τό ἀσφυκτικό πλαίσιο, ἀπό τήν «ἐπιτροπεία» τῆς Δημοκρατίας. Αὐτός εἶναι ὁ ἁπλούστατος λόγος γιά τόν ὁποῖο ζητεῖται ὁμόφωνα ἡ ἀνατροπή τοῦ ΠΡΩΘΥΣΤΕΡΟΥ σχήματος πού πάει νά ἐπιβληθῆ στόν δημόσιο βίο: Π ρ ῶ τ α ἡ συνταγματική μεταβολή καί μ ε τ ά οἱ ἐκλογές!..

Ἄν τό πολίτευμα δέν ἀλλάξη, οἱ ἐκλογές θά εἶναι μιά ἄσκοπη καί ἀδικαίωτη περιπέτεια, ἀφοῦ θά γίνουν γιά νά ὑπηρετηθῆ τό καθεστώς, καί ὄχι ὁ τόπος.

***

Ὑπάρχει καί πρόσθετος λόγος γιά τόν ὁποῖο, πρίν μεταβληθῆ τό καθεστώς, ἡ συμμετοχή στήν ἐκλογική

● Συνέχεια στή σελίδα 13

«Ἑνότης - Δημοκρατία». Μυριόστομη ἰαχή πού δόνησε χθές τήν ἀτμόσφαιρα βγαλμένη ἀπό τά στόματα τῶν χιλιάδων προσκυνητῶν πού ἔσπευσαν νά ἀποτίσουν φόρο τιμῆς στήν μνήμη τοῦ «Γέρου» τῆς Δημοκρατίας. Ἰδιαίτερα συγκλονιστική ἡ παρουσία τῶν νέων. Ἀγόρια καί κορίτσια, πού τήν 21η Ἀπριλίου φοιτοῦσαν ἀκόμη στίς πρῶτες τάξεις τοῦ γυμνασίου, ἀπετέλεσαν χθές τήν συντριπτική πλειοψηφία τῆς μεγαλειώδους συγκεντρώσεως. Καί μέ τήν παρουσία τους ἀπέδειξαν ὅτι τά μηνύματα τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου ἔχουν ριζώσει στήν ψυχή τους καί εἶναι ἀποφασισμένοι νά ἀγωνισθοῦν γιά τήν ἀποκατάσταση τῆς Δημοκρατίας, τά ἰδανικά τῆς ὁποίας ἡ ἐξαετία '67—'73 δέν κατάφερε νά βάλη στόν «γύψο».

Αἱματηρή κατάληξη

Ἀλλά τό χθεσινό μεγαλειώδες προσκύνημα φαίνεται ὅτι ἦταν μοιραῖο νά ἔχη αἱματηρή κατάληξη. Μετά τό τέλος τοῦ μνημοσύνου ὁμάδες συγκεντρωθέντων συνεπλάκησαν μέ ὄργανα τῆς τάξεως, ὅταν τά τελευταία προσπάθησαν νά ἐμποδίσουν πορεία πρός τήν πλατεῖα Συντάγματος. Ἀποτέλεσμα: δεκάδες πολιτῶν καί 32 ἀστυνομικοί τραυματίσθηκαν στίς συγκρούσεις αὐτές. Ἀπό τούς πολίτες μόνο τρεῖς — σύμφωνα μέ τήν ἀνακοίνωση τῆς ἀστυνομίας — κατέληξαν σέ νοσοκομεῖα, ὅπου νοσηλεύονται καί δύο ἐκ τῶν 32 τραυματισθέντων ἀστυνομικῶν. Ἄλλοι 37 κατέληξαν στά κρατητήρια τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας, ὅπου μετά τίς σχετικές ἀνακρίσεις ἀρκετοί ἀφέθησαν ἐλεύθεροι. Οἱ ὑπόλοιποι παραπέμπονται σήμερα στόν Εἰσαγγελέα

Ἡ συγκέντρωση τῶν χιλιάδων τοῦ λαοῦ ἄρχισε πολύ νωρίτερα ἀπό τήν καθορισμένη ὥρα τοῦ μνημοσύνου. Ἀ-

● Συνέχεια στή σελίδα 9

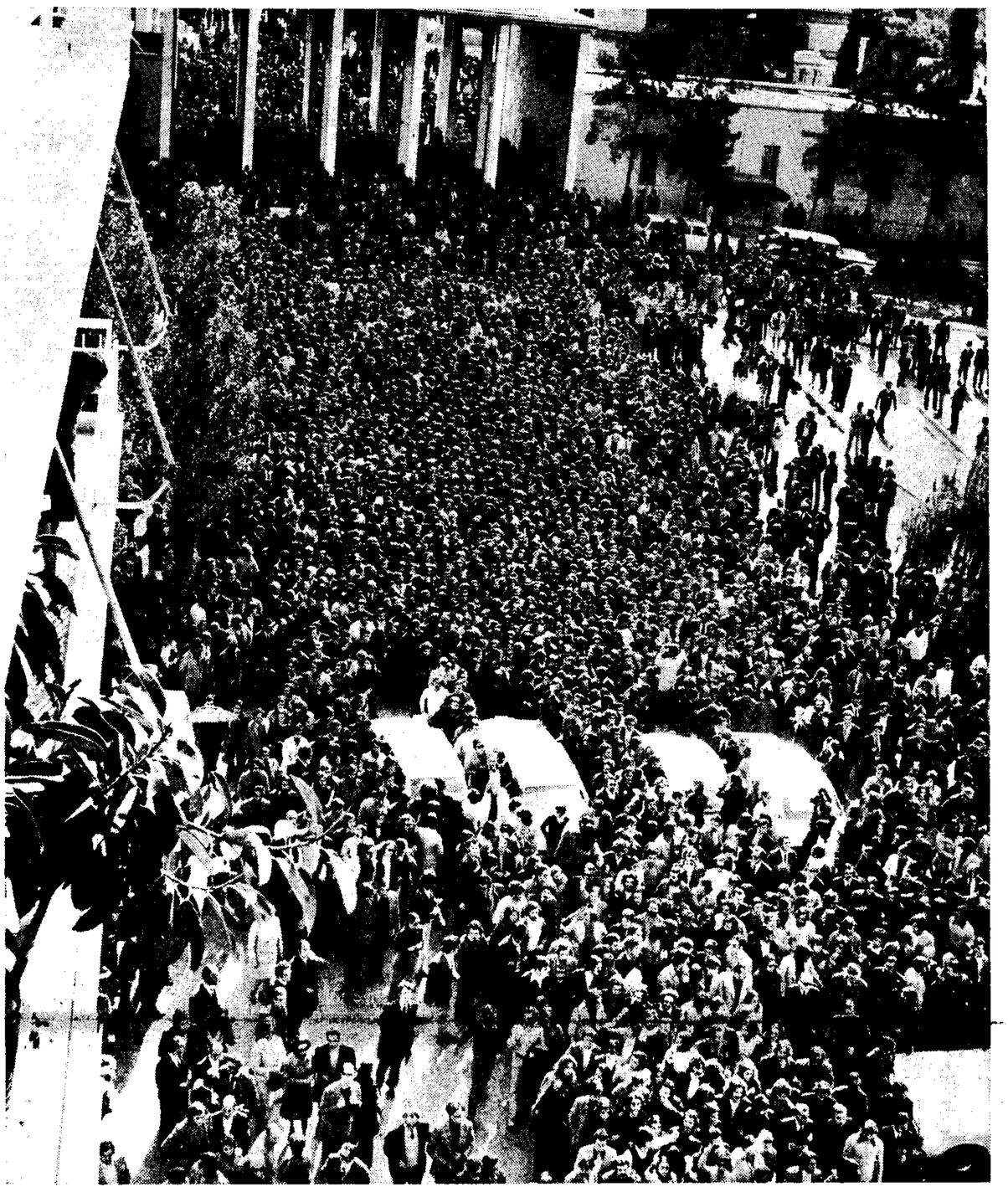

Χιλιάδες λαοῦ κατέκλυσαν χθές τό πρωΐ τήν περιοχή τοῦ Α΄ Νεκροταφείου ὅπου ἔγινε τό μνημόσυνο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, καί μέ μιά μυριόστομη κραυγή διεκήρυξαν τήν ἀπαίτησή τους γιά τήν ἀποκατάσταση τῆς Δημοκρατίας καί τήν ἑνότητα τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Τά συνθήματα «Δημοκρατία», «Ὅλοι ἑνωμένοι» καί «Ἐξουσία στό Λαό», κυριάρχησαν στό χθεσινό προσκύνημα.

Συγκρούσεις - ὁδοφράγματα καί πυροβολισμοί στόν ἀέρα

Τά σοβαρά ἐπεισόδια σημειώθηκαν χθές, σέ μικρή ἀπόσταση ἀπό τό Α΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν, ὅταν δυνάμεις ἀστυνομικῶν ἐπεχείρησαν νά ἀνακόψουν μία κινουμένη ἀνθρωπομάζα, ἀπό χιλιάδες ἄτομα, πού θέλησε νά κατευθυνθῆ πρός τό μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὡς ἐκδήλωση ἀποτίσεως τιμῆς πρός τόν ἀείμνηστο Γεώργιο Παπανδρέου. Μεταξύ νεαρῶν, κυρίως, διαδηλωτῶν καί ἀστυνομικῶν ἔγιναν συγκρούσεις, χαρακτηριστικό τῶν ὁποίων ὑπῆρξε ἡ βιαιότητα καί ἀπό τίς δύο πλευρές. Σφοδροί λιθοβολισμοί, ὁδοφράγματα ἀπό πλευρᾶς πολιτῶν καί πυροβολισμοί, στόν ἀέρα, ἀπό πλευρᾶς ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ τῆς ἀστυνομίας, ἀπετέλεσαν τά κύρια χαρακτηριστικά τῶν χθεσινῶν συμπλοκῶν, πού προεκλήθησαν ἀπό τήν ἐπιμονή τῶν συγκεντρωμένων νά φθάσουν ἕως τό Σύνταγμα καί ἀπό τήν ἀπόφαση τῆς ἀστυνομίας νά τούς ἐμποδίση.

Τά ἐπεισόδια —στήν ἀρχή ἤπια— ἄρχισαν στίς 11.30 π.μ. χθές, ἀμέσως μετά τό μνημόσυνο καί τερματίσθηκαν στίς 1.40 τό μεσημέρι, μέ τή διάλυση μικροομάδων στήν ὁδό Πατησίων, μπροστά στό Πολυτεχνεῖο. Κατά τίς συγκρούσεις τραυματίσθηκαν δεκάδες πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι, γιά εὐνοήτους λόγους, ἀπέφυγαν νά πάνε στόν Σταθμό Πρώτων Βοηθειῶν, ἀλλά ἀπ' εὐθείας σέ κλινικές. Ἀπό πλευρᾶς ἀστυνομίας ἀνακοινώθηκε, ὅτι ὁδηγήθηκαν σέ νοσοκομεῖα τρεῖς μόνο πολῖτες. Συγκεκριμένα οἱ Νικόλαος Κοντοσῶρος, φοιτητής, Μαρία Τσάρα, φοιτήτρια καί Κωνσταντῖνος Ἀγάς, ἐτῶν 54. Πληροφορούμεθα, ὅτι μεταξύ τῶν τραυματιῶν, ἀναφέρονται ἡ Μαρία Ζήκα καί ἡ Σούλα Ἀλεξανδροπούλου, δημοσιογράφοι.

Ἀπό τήν ἀστυνομία ἔγινε γνωστό ὅτι κατά τή διάρκεια τῶν χθεσινῶν ἐπεισοδίων συνελήφθησαν 37 ἄτομα, τά ὁποῖα, μέ περιπολικά τῆς Ἀμέσου Δράσεως μεταφέρθηκαν στή Γενική Ἀσφάλεια Ἀθηνῶν, ὅπου ὑποβλήθηκαν σέ ἀνάκριση γιά νά διαπιστωθῆ ὁ βαθμός συμμετοχῆς τους στά ἐπεισόδια. Ἀργά τή νύχτα ἔγινε γνωστό, ὅτι ἀφέθησαν ἐλεύθεροι 14 καί κρατοῦνται 23. Μεταξύ τῶν προσαχθέντων στήν Γενική Ἀσφά-

● Συνέχεια στή σελίδα 9

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἡ αὔξηση τῆς τιμῆς ρεύματος

Τό νέο τιμολόγιο ἠλεκτρικοῦ ρεύματος στό ὁποῖο θά περιληφθῆ καί ἡ ἐπιβάρυνση ἐκ τῆς προσφατης ἀνατιμήσεως τοῦ πετρελαίου, ἀναμένεται νά ἀνακοινωθῆ ἐντός τῆς τρεχούσης ἑβδομάδος. Κατά τίς σχετικές πληροφορίες τά προταθέντα ὑπό τῆς ΔΕΗ ποσοστά αὐξήσεως κατά κατηγορίες καταναλωτῶν πρόκειται νά διαφοροποιηθοῦν αἰσθητά σέ τρόπο ὥστε ἡ βιομηχανία νά ἐπωμισθῆ μεγαλύτερο τμῆμα τῆς ἐπιβαρύνσεως καί νά μή ἐπιβαρυνθῆ σοβαρῶς ἡ λαϊκή κατανάλωση.

Μιά ἀπό τίς πολυάριθμες «ζῶνες», μέ τίς ὁποίες ἡ Ἀστυνομία προσπάθησε νά κρατήση ὑπό ἔλεγχο τήν κίνηση τοῦ πλήθους.

Σκηνές ἀπό τή σύλληψη καί ἀπελευθέρωση συλληφθέντος διαδηλωτοῦ ἀπό διερχομένους πολῖτες, μπροστά ἀπό τό ξενοδοχεῖο τῆς «Μεγάλης Βρετανίας».

ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

Ἀντιπερισπασμός τοῦ κ. Μαρκεζίνη

Αὐτή τήν ἑβδομάδα ἀναμένεται νά ἀνακοινωθοῦν τά «πολιτικά μέτρα» τῆς κυβερνήσεως, πού ἀπό ἡμέρες φημολογοῦνται —χωρίς τίποτε ἀκόμη νά εἶναι βέβαιο. Γενικά, πάντως, πιστεύεται ὅτι ἀπό κυβερνητικῆς πλευρᾶς θά ἐπιχειρηθῆ, μέ διάφορες «ἐξαγγελίες», ἕνας ἀντιπερισπασμός, μέ σκοπό τή μεταβολή τοῦ σημερινοῦ πολιτικοῦ κλίματος.

Σύμφωνα μέ πληροφορίες προερχόμενες ἀπό φιλοκυβερνητικές πηγές, ὁ πρωθυπουργός κ. Σπ. Μαρκεζίνης πρόκειται ἐντός τῶν ἡμερῶν νά ἀνακοινώση ὅτι τίθεται σέ ἰσχύ ὁ νόμος περί πολιτικῶν κομμάτων. Φημολογεῖται ἐπίσης, ὅπως εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ κ. πρωθυπουργός θά ἐξαγγείλη διάφορα μέτρα, μέ σκοπό τήν «ὁλοποίηση» τῆς «πολιτικῆς λήθης τοῦ παρελθόντος», πού ὑποστηρίζεται ὅτι πρεσβεύει.

Μέ τά μέτρα αὐτά, ὅπως προσαναφέρεται, ἡ Κυβέρνηση θά ἐπιχειρήση ἀντιπερισπασμό γιά τή μεταβολή τοῦ πολιτικοῦ κλίματος. Θά εἶναι ὁκόμη, ἴσως, τά μέτρα αὐτά μιά προσπάθεια τῆς ἐξουσίας νά ἐξασφαλισθῆ ἡ συμμετοχή στίς σχεδιαζόμενες ἐκλογές μιᾶς τουλάχιστον πτέρυγος τῆς ἄκρας Ἀριστερᾶς — πού, ὅπως προκύπτει καί ἀπό προχθεσινές δηλώσεις τοῦ κ. Η. Ἡλιοῦ, δέν ἀποκλείει τό ἐνδεχόμενο αὐτό.

Ἀνεξάρτητα, πάντως, ἀπό τά σχέδια τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Μαρκεζίνη καί τίς προθέσεις τῆς μιᾶς πτέρυγος τῆς Ἀριστερᾶς, ὁ πολιτικός κόσμος παραμένει πάντοτε ἀμετακίνητος στή θέση του, τῆς ἀρνήσεως συμμετοχῆς στά σχεδιαζόμενα ἐφ' ὅσον παραμένουν ἀμετάβλητες οἱ γνωστές σημερινές συνθῆκες. Καί εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ἀκόμη καί ἡ πτέρυγα τῆς Ἀριστερᾶς πού (σέ ἀντίθεση μέ τόν πολιτικό κόσμο) δέν ἀποκλείει τή συμμετοχή στίς ἐκλογές, ὑπογραμμίζει ὅτι μέ τίς σημερινές συνθῆκες ἀμετάβλητες δέν πρέπει νά

● Συνένεια στή σελίδα 13

— Καπέλλα. Δέν ὑπάρχει ἄλλο φάρμακο. Φέρτε καπέλλα!..

(Τοῦ Κώστα Μητρόπουλου)

«ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΖΟΜΕΝΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ» ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

Οἱ πολιτικοί καταγγέλλουν τά ἐπεισόδια καί τίς συλλήγεις

ΑΠΟΔΙΔΟΥΝ ΕΥΘΥΝΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Μέ δριμύτατες δηλώσεις ὁ πολιτικός κόσμος καταγγέλλει τά χθεσινά ἐπεισόδια, ὑπογραμμίζει τίς κυβερνητικές εὐθύνες καί διακηρύσσει ὅτι τά αἱματηρά γεγονότα, πού ἀκολούθησαν τό μνημόσυνο τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, ἀποκαλύπτουν τίς πραγματικές προθέσεις τῶν κρατούντων καί ἀποτελοῦν μιά ἀκόμη ἀπόδειξη γιά τό ὅτι τίποτα δέν ἄλλαξε, μέ τή μεταμφίεση τοῦ καθεστῶτος. «Ἐλάβομεν μίαν ἰδέαν τῆς παρασκευαζομένης νέας Δημοκρατίας», τονίζει σέ δηλώσεις του, σχετικές μέ τά ἐπεισόδια, ὁ πρώην ὑπουργός κ. Γ. Μαῦρος.

Ὁ πρώην πρωθυπουργός κ. Παν. Κανελλόπουλος ἀναφερόμενος στά γεγονότα, ὑποστηρίζει ὅτι οἱ συλλήψεις πού ἔγιναν, ἀποτελοῦν ἀπαρχή νέου κύκλου διώξεων, ἐνῶ ὁ πρώην ὑπουργός κ. Ι. Ζίγδης, τονίζει ὅτι μετά τά ὅσα συνέβησαν χθές ἀποτελεῖ φενάκη ἡ λεγομένη «πολιτικοποίησις». Ἐπίσης ὁ κ. Ἀνδρέας Παπανδρέου μέ ὀξύτατες δηλώσεις ἀπό τό Τορόντο τοῦ Καναδᾶ καυτηριάζει τήν Κυβέρνηση καί ὁμιλεῖ γιά «ὠμή βία» πού ἐξαπολύθηκε ἐναντίον τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. Γ. Μαῦρος

Ἡ δήλωση τοῦ πρώην ὑπουργοῦ κ. Γεωργίου Μαύρου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἄν τά ὄργανα τῆς τάξεως δέν εἶχον δισταχθῆ νά διαλύσουν διαίως τάς ὁμάδας τῶν ἐξερχομένων ἀπό τό Α΄ Νεκροταφεῖο πολιτῶν, οἱ διαδηλωταί θά εἶχον ἀποχωρήσει ἡσύχως καί τά χθεσινά θλιβερά ἐπεισόδια θά εἶχον προληφθῆ ἐξ ὁλοκλήρου. Πάντως ἐλάβομεν μίαν ἰδέαν τῆς παρασκευαζομένης νέας Δημοκρατίας».

Ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος

Ὁ πρώην πρωθυπουργός κ. Π. Κανελλόπουλος ἀναφερόμενος στά χθεσινά ἐπεισόδια δήλωσε:

«Καταγγέλλω τάς γενομένας συλλήψεις ὡς ἀπαρχήν νέου κύκλου διώξεων. Τά πλήθη, πού συνεκεντρώθησαν διά νά τιμήσουν τήν μνήμην τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, ἐξεδήλωσαν τήν πίστιν των εἰς τήν Δημοκρατίαν μέ ἀγνόν ἐνθουσιασμόν. Δηλῶ τοῦτο κατηγορηματικῶς ὡς αὐτόπτης μάρτυς. Ἑάν τμῆμα τῶν συγκεντρωθέντων ἐπροχώρησε μέ σκοπόν νά φθάση εἰς τό κέντρον τῆς πρωτευούσης, ἡ Ἀστυνομία, ἠδύνατο καί ἔπρεπε νά παρακολουθήση τήν εἰρηνικήν πορείαν καί ὄχι νά ἀντιπαραταχθῆ. Ὁλίγος ἀέρας Δημοκρατίας εἰς τήν πλατείαν τοῦ Συντάγματος δέν θά ἔβλαπτε τήν Ἑλλάδα. Θά ἔβλαπτε μόνον τούς ἐχθρούς τῆς Δημοκρατίας».

Ὁ κ. Ι. Ζίγδης

Ἐξ ἄλλου ὁ πρώην ὑπουργός κ. Ι. Ζίγδης προέβη στήν παραπάτω δήλωση:

«Εἰς τάς 2.15΄ μ.μ. μετέβην μετά τοῦ δικηγόρου κ. Γ. Μαγκάκη εἰς τήν Γενικήν Ἀσφάλειαν, κατά παράκλησιν καί οἰκείων τῶν συλληφθέντων, διά νά πληροφορηθῶμεν περί τῶν συλλήψεων καί νά συμβάλωμεν κατά τό δυνατόν εἰς τήν ἐκτόνωσιν τῆς καταστάσεως.

Δέν μᾶς ἐπετράπη νά ἐπικοινωνήσωμεν μετά τοῦ Ἀξιωματικοῦ Ὑπηρεσίας. Ἀντιθέτως μάλιστα ἐξυβρίσθημεν!

Ταυτοχρόνως, ἄλλος δικηγόρος, ὁ ὁποῖος διετύπωσε τό ἴδιον αἴτημα, ἀπωθήθη βαναύσως μέχρι τοῦ καταστρώματος τῆς ὁδοῦ, ὑπό ὀργάνου φέροντος πολιτικήν περιβολήν. Τό ἴ-

● Συνέχεια στή σελίδα 13

Μπροστά στό μνῆμα τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου οἱ πολιτικοί. Ἀριστερά τοῦ πρώην πρωθυπουργοῦ κ. Παναγιώτη Κανελλοπούλου διακρίνεται ὁ κ. Γεώργιος Μαῦρος καί δεξιά του, κατά σειράν, οἱ πρώην ὑπουργοί κ.κ. Ἀλ. Μπαλτατζῆς, Κων. Καλλίας, Ἄγγ. Ἀγγελούσης καί Ι. Ζίγδης.